

**СЕКЦІЯ 5
SECTION 5**

**ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І АПК
ECONOMICS OF AGRICULTURE AND
AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX**

УДК 005.332.4:338.43

Кормільцева В. В.

магістрерка

факультету економіки та управління,

Шевченко А. А.

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

і економіки підприємства,

Одеський державний аграрний університет

**НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Сучасний стан розвитку вітчизняної економіки ставить багато питань, які потребують негайного вирішення, більшість з яких пов'язана з розробкою нових більш ефективних систем та заходів функціонування підприємств, направлених на підвищення їх конкурентоспроможності на вітчизняному та зарубіжному ринках, що, в свою чергу, допоможе Україні закріпити свої позиції на національному та міжнародному аграрному ринках.

Конкурентоспроможність підприємства визначає життєдіяльність підприємства в умовах ринкової конкуренції – невід'ємної частини ефективного функціонування підприємства, яка змушує фірми, незалежно від форм власності, постійно слідкувати за змінами у своєму зовнішньому середовищі та шукати шляхи використання цих нових умов для власної вигоди. Іншими словами, конкурентоспроможність - це динамічна властивість товару, яка може змінюватися з часом, ринком та іншими факторами.

На думку Азізова О. Р. «аграрний сектор має певну монополію на реалізацію сільськогосподарської продукції. Проте щодо загального інтеграційного процесу, що відбувається на ринку, найбільш гостра конкуренція зараз існує між вертикально інтегрованими структурами та кооперативними структурами, які поєднують усі етапи товарного транзиту. І хоча сільгоспвиробники змушені брати участь у цій конкуренції, вони вже є частиною цих організацій, це конкуренція між структурами, які територіально співпрацюють між собою [1].

Конкуренція серед товаровиробників відіграє важливу роль у сфері переробки сільськогосподарської продукції, змушуючи ці компанії виробляти дедалі якіснішу та дешевшу продукцію. Оскільки сировина є основною технологічною основою виробництва кінцевої продукції, переробні підприємства для підвищення своєї конкурентоспроможності потребують більш дешевої та якіснішої сільськогосподарської сировини.

Парадигма конкурентної переваги полягає також в забезпеченні адекватного рівня якості продукції та прийнятної вартості одночасно. Цього можна досягти лише за допомогою сучасних і прогресивних технологій виробництва [2].

Наступним важливим напрямком підвищення конкурентоспроможності товару є його цінова перевага. При цьому собівартість як базова величина ціни повинна формуватися за принципом низької собівартості. Враховувати галузеву структуру підприємства, впровадження науково обґрунтованої спеціалізації та концентрації виробництва, підвищення продуктивності праці, ефективне використання ресурсів і виробничого потенціалу, вимоги ринку. Таким чином досягається висока виробнича ефективність, що забезпечує конкурентоспроможність підприємства на ринку [3, с. 148].

Важливим напрямком забезпечення конкурентоспроможності продукції – є рівень технології виробництва врожаю. Рівень технологій передбачає використання новітніх розробок компанії в таких сферах, як селекція культур, технологія обробки полів і рослин, розробка мінеральних добрив, зберігання готової продукції, використання систем точного землеробства. Все це сприяє підвищенню продуктивності та продуктивності праці, поліпшенню якості продукції, поліпшенню умов праці працівників і зниженню собівартості продукції.

Слід зазначити, що інтернаціоналізація ринків якісно змінює умови та фактори розвитку конкурентного середовища, яке набуває все більш глобального характеру. За таких обставин підтримання ефективного конкурентного середовища стало важливою функцією держави, що є дуже важливим для України.

Отже, конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств залежить від здатності суб'єктів господарської діяльності адаптуватися до нових (змінних) умов господарювання, ефективного використання ресурсного потенціалу, конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на основі постійного аналізу (як уміння скористатися перевагою), реагування на зміни в структурі ринку та зміні умов.

Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств залежить від конкурентоспроможності та довгостроковості їхньої продукції. З цієї причини підприємства мають бути забезпечені необхідними ресурсами та здатністю їх ефективно використовувати. Щоб виробляти конкурентоспроможну продукцію, необхідно систематично і кількісно вимірювати рівень конкурентоспроможності. Це створює об'єктивну основу для збереження довгострокової конкурентної переваги на ринку. Щоб продукція була конкурентоспроможною, підприємства повинні дотримуватись стандартів конкурентоспроможності продукції та вимог індексів, впроваджувати нові технології, підвищувати кваліфікацію керівного персоналу.

Список літератури

1. Азізов О.Р. Теоретичні засади підвищення конкуренто-спроможності аграрного підприємства. *Вісник ХНТУСГ*. 2017. № 185. С. 42-50.
2. Євчук Л.А. Формування конкурентних переваг сільськогосподарськими підприємствами. URL: http://www.rusnauka.com/21_DNIS_2009/Economics/49529.doc.htm (дата звернення 09.09.2022р.)
3. Петренко О.П., Кравченко Ю.І. Дослідження конкурентоспроможності сучасних підприємств. *Збірник тез доповідей за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції «Технічне регулювання, метрологія, інформаційні та транспортні технології» (м.Одеса, 22-23 жовтня 2020 р.)*, Одеса, 2020. С. 146-149